

Я. В. Кудря,
асистент кафедри економіки підприємств і інвестицій,
Інститут економіки і менеджменту Національного
університету "Львівська політехніка"

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В МАШИНОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Проведено інформаційно-роз'яснювальне обумовлення одного з пріоритетних питань для фахових керівників сучасних акціонерних підприємств України — фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні. Розкрито на засадах використання аналітичного, конкретизаційного та інших. методів фінансово-економічну суть управління корпораціями в машинобудуванні на прикладі ВІП. Виділено проблему дефіциту фінансових капіталів у корпораціях ВІП, уточнено основні заходи з її подолання.

Had been done the information explain of the one of priority questions for Ukrainian joint-stock companies special managers — the financial and economy meanings of controlling mashinebuilding corporations. Had been described on the base of using analyse, detail, etc. methods financial and economy meanings of controlling mashinebuilding corporations on the example of EIP. Had been discussed the problem of low financial capital in EIP corporations; had been given the recommendation for it liquidation.

ВСТУП

Формування сучасних систем менеджменту для вітчизняних акціонерних підприємств за видами економічної діяльності держави, у т. ч. й корпорацій в машинобудуванні, вимагає чіткого усвідомлення фінансово-економічної суті управління ними. Як свідчать дані опитувань [15], одним з пріоритетних питань для фахових керівників акціонерних підприємств сьогодні є саме встановлення фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні, що й визначає актуальність теми роботи.

Тематиці фінансово-економічної суті управління акціонерними підприємствами присвячені доробки П. Голанюка, П. Давідова [2], Р. Кабанова, А. Ануфрева [6], В. Колосова [8], О. Кузьміна, А. Мороза [9], М. Макаренка [11], ін. [1, 3–5, 7, 10, 12, 13]. У доробках [1–13] автори висвітлюють різні погляди на праці вітчизняних й зарубіжних науковців й практиків про фінансово-економічну суть управління акціонерними підприємствами на національних теренах, зарубіжні дослідження. Автори у доробках [1–13] проводять аналіз здобутків, проблем, перспектив досліджень за фінансово-економічною суттю управління акціо-

нерними підприємствами тощо. Проте авторами доробок [1–13] не проведено інформаційно-роз'яснювального обумовлення фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні держави на прикладі конкретного профілю обумовленого автором виду економічної діяльності країни. Це ще раз підтверджує актуальність теми роботи.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧ

Інформаційно-роз'яснювальне обумовлення фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні держави (на прикладі верстатострументальної промисловості (ВІП)). Для досягнення мети автору необхідно: обґрунтувати за допомогою статистики актуальність розгляду фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні держави на прикладі ВІП; проаналізувати й розкрити сутність корпоративного сектору в машинобудуванні держави, терміна "корпорація ВІП", її характерні основні ознаки; узагальнити характерні основні ознаки корпорацій ВІП, виділити переваги й недоліки їх використання; навести фінансово-економічну суть управління корпораціями ВІП; виділити й обумовити

проблему дефіциту фінансових капіталів для забезпечення задоволення різних цілей виробничо-господарської діяльності корпорацій ВІП, уточнити основні заходи з її подолання. У роботі авторами використано аналітичний, конкретизаційний, ідеалізаційний, гіпотетичний, узагальнюючий методи для інформаційно-роз'яснювального розкриття інформаційних базових даних за темою роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ

У 2007 р. Україна посіла 15-ту позицію в світовому рейтингу за продаванням товарів ВІП. Загалом товари ВІП генерують 155-ть підприємств [15], з яких 60% є представниками корпоративного (акціонерного) бізнесу, а 40% — відповідно іншої форми приватної власності. З наведеної автором репрезентативної вибірки представників акціонерного бізнесу у ВІП, 75% посідають саме корпорації. При цьому 85% вітчизняних корпорацій ВІП відомі товарами за теренами держави. Як свідчать результати аналізу автором статистики, фактично суміжні за видами товарів, формою власності та видом організування корпорації ВІП на сьогодні випускають щорічно в середньому: 40 тис. од. металорізальних верстатів, 10,2 тис. од. металооброблювального, 5,2 тис. од. ковальсько-пресового, 2,2 тис. од. ливарного, 16,6 тис. од. газоелектрозварювального, 16,5 тис. од. деревообробного устаткування, 50,8 тис. од. спеціального ручного і пневматичного інструменту, 60,4 тис. од. виробничо-побутового інструменту та пристосувань [15]. Це у 25,5 раза менше від виробничого потенціалу корпорацій ВІП. Вірність визначеного автором підтверджується динамікою виробництва товарів корпораціями ВІП, поданою у табл. 1.

Як видно з табл. 1, проходить щорічне падіння об'ємів випуску товарів корпораціями ВІП в середньому на 2,8 тис. од. Загалом по акціонерному сектору проходить щорічне падіння об'ємів випуску товарів в середньому на 9,9 тис. од. Обумовлене автором є негативною тенденцією, яка загрожує фінансовій деструкції ВІП в машинобудуванні з відповідними наслідками для всіх ін. видів економічної діяльності держави. Вона зменшує роль і значення участі корпорацій у розвитку ВІП. Це, у свою чергу, веде до часткового неврахування, а інколи й повного нівелювання фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні, в т. ч. у ВІП. Останнє є суттєвою і актуальною проблемою для національних терен й потребує оперативного розв'язання, зокрема шляхом проведення інформаційно-роз'яснювального обумовлення фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні на прикладі ВІП.

Забезпечити інформаційно-роз'яснювальне обумовлення теми роботи автору допоможуть наступні кроки. По-перше, розкриття сутності корпоративного сектору в машинобудуванні держави. Корпоративний сектор в машинобудуванні держави репрезентований спектром акціонерних підприємств різних профілів, зокрема й верстатострументального. Це метод

Таблиця 1. Середні сумарні щорічні об'єми генерування товарів акціонерними підприємствами ВІП України у 2002–2007 рр. за основними видами, тис. од. [14–17]

№п/п	Перелік підприємств за організаційно-правовими формами та видами товарів	Національна потреба ¹ , (не менше)	Роки					
			2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.	Товариства з обмеженою відповідальністю	255-175	105,7	100,2	96,3	91,6	87,5	83,9
	металорізальні верстати		16,9	16,4	16,3	15,6	14,8	14,4
	металооброблювальні верстати		5,6	4,9	4,5	4,3	3,9	3,7
	ковальсько-пресове устаткування		4,0	3,9	3,4	2,6	2,2	1,9
	ливарне устаткування		3,2	2,7	1,9	1,6	1,4	0,8
	газоелектрозварювальне устаткування		8	7,5	7,2	6,7	6,3	6
	деревоброблювальне обладнання		7,7	7,1	7,1	6,4	6,2	5,9
	спеціальний ручний і пневматичний інструмент		19,8	19,4	19,2	18,5	18,3	18,3
	виробничо-побутовий інструмент		24	22,9	22,9	22,6	22,0	21,7
	дереворізальне устаткування		8,4	7,7	7,3	6,9	6,8	6,5
	гідралічно-пневматичні механізми		3,4	3,1	2,6	2,6	2,6	2,2
	устаткування для виробництва інженерних механізмів		4,7	4,6	3,9	3,8	3	2,5
2.	Акціонерні товариства	223-150	52,9	48,9	44,8	41,9	37,3	34,2
	металорізальні верстати		9,2	8,6	8,4	7,8	7,2	6
	металооброблювальні верстати		3,3	3,1	2,6	2,4	1,7	1,5
	ковальсько-пресове устаткування		2,4	1,8	1,6	1,6	1,2	0,8
	ливарне устаткування		1,3	1,3	0,8	0,6	0,3	0,3
	газоелектрозварювальне устаткування		3,8	3,4	3,0	3,0	2,6	2,5
	деревоброблювальне обладнання		3,8	3,8	3,3	2,9	2,8	2,4
	спеціальний ручний і пневматичний інструмент		8,9	8,4	8,4	8,1	7,7	7,6
	виробничо-побутовий інструмент		10,6	10,2	9,7	9,3	9,1	8,8
	дереворізальне устаткування		4,6	4,0	3,7	3,4	2,7	2,5
	гідралічно-пневматичні механізми		2,4	2,1	1,7	1,2	0,9	0,7
	устаткування для виробництва інженерних механізмів		2,6	2,2	1,6	1,6	1,1	1,1
3.	Корпорації	185-132	35,4	30,5	25,2	22,5	20,8	19,4
	металорізальні верстати		5	4,5	4,1	3,7	3,6	3,4
	металооброблювальні верстати		2,4	1,7	1,3	1,1	0,9	0,7
	ковальсько-пресове устаткування		2,2	1,6	0,9	0,6	0,5	0,4
	ливарне устаткування		2,6	1,7	0,9	0,5	0,2	0,2
	газоелектрозварювальне устаткування		2,6	2,4	1,9	1,8	1,5	1,3
	деревоброблювальне обладнання		1,9	1,7	1,4	1,4	1,4	1,3
	спеціальний ручний і пневматичний інструмент		5,7	5,3	4,8	4,6	4,6	4,4
	виробничо-побутовий інструмент		6,7	6,2	5,9	5,7	5,4	5,3
	дереворізальне устаткування		2,8	2,4	1,9	1,7	1,6	1,5
	гідралічно-пневматичні механізми		1,3	1,3	0,7	0,5	0,5	0,4
	устаткування для виробництва інженерних механізмів		2,2	1,7	1,4	0,9	0,6	0,5
	Всього акціонерними підприємствами ²	663-457	194	179,6	166,3	156	145,6	137,5
	Сумарно по Україні ³	825-515	263,9	239,2	217,9	200,2	182,6	171,4

організування функціонування і розвитку профілів виду економічної діяльності промислового сектору народногосподарського комплексу держави, що має специфічну фінансово-економічну структуру. Структура детермінується відповідною формою й змістом. Специфіка форми визначається способом управлінської інтеграції фінансових капіталів на території держави. Її результатом є створення акціонерних підприємств різних видів організування їх виробничо-господарської діяльності (консорціумів, корпорацій, ін.). Специфіка змісту формується економічною стороною менеджменту акціонерними відносинами у процесі виробничо-господарської діяльності конкретних підприємств, наприклад корпорацій ВІП. Сутність економічної сторони менеджменту акціонерними відносинами генерується на базі мети інтеграції фінансових капіталів. Останні створюють статутні фонди корпорацій ВІП. Мета інтеграції фінансових капіталів вичленовується на ґрунті спільних ви-

робничо-соціальних інтересів акціонерів. Саме вони є фундаментом креативі вимог до стратегічного управління виробничо-господарською діяльністю, корпоративної політики, ін. підприємств, у т.ч. й її фінансового аспекту. Вимоги блоку стратегічного управління є базою для проведення тактичного фахового керування фінансовими сферами на підприємствах. Отже, участь у корпораціях ВІП є елементом економічних відносин в державі.

По-друге, розкриття сутності терміна "корпорація ВІП". У загальному значенні обумовленим терміном можна назвати перелік назв статутних підприємств, об'єднаних тощо, що створюються з метою захисту будь-яких привілеїв учасників акціонерних відносин в ВІП. У вузькому тлумаченні обумовленим терміном доцільно ідентифікувати оптимальну форму організації фінансових капіталів в єдиний, тобто статутний, для забезпечення великомасштабного виробництва акціонерним товариством ВІП. При цьому

спектр запропонованих варіантів дифеніції терміна буде правильним, а тлумачення диференціюватимуться лише за глибиною, видом шкіл тощо. Отже, під дифеніцією терміна "корпорація ВІП" автор пропонує вважати нижчеоголошену. Це різновид форми фінансової організації функціонування і розвитку акціонерного підприємства верстатострументального профілю в машинобудуванні держави, що характеризується:

— способом повної, всесторонньої управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, які сформовані за рахунок індивідуальних представників суспільства на території держави у нову юридичну особу — корпорації;

— обов'язково укрупненими статутними фондами, тобто фінансовими капіталами, що слугують основою створення, функціонування й розвитку корпорації;

— чітким, повним завершенням відокремлення фінансових капіталів акціонерів від функцій менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорації;

— обов'язковим наступним делегуванням акціонерами управлінських повноважень за функціями менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорації, у т.ч. й її фінансовим аспектом, представникам фахового керівництва.

По-третє, розкриття характерних рис корпорацій ВІП. Результати аналізу доробок [1–13] дозволяють запропонувати автору характерні основні ознаки корпорацій ВІП: сумісність інтересів, зокрема фінансово-економічних, у підприємств ВІП, машинобудування й держави; отримання затребуваного рівня рентабельності, що необхідний для прискореного організаційно-кадрового, фінансового, інвестиційного, технологічно-інноваційного, ін. росту, розширення обсягів виробництва, підвищення якості товарів підприємств; функціонування й розвиток підприємств в ринкових відносинах, за яких фінансові капітали постійно конкурують; стратегічна влада, в т.ч. й за фінансовим аспектом виробничо-господарської діяльності підприємств, належить акціонерам; функціональна влада, у т.ч. й за фінансовим аспектом виробничо-господарської діяльності підприємств, належить кваліфікованим кадрам, зокрема фаховим керівникам; стимулом до участі у підприємствах стають потреби, відтак діаметрально протилежні особистий наживі виробничо-соціальні інтереси акціонерів, зокрема фінансово-економічні тощо.

По-четверте, узагальнення характерних основних ознак корпорацій ВІП. Узагальнюючи, автор пропонує звести характерні основні ознаки корпорацій ВІП до "золотої диференційної десятки": відокремлення фінансових капіталів статутних фондів від управління виробничо-господарською діяльністю підприємств; обмеження фінансової відповідальності акціонерів підприємств; здатності укладання договорів та володіння фінансовими ресурсами виробничо-господарської діяльності підприємств; функціональна можливість передання права

¹World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2007. — №10. — Р. 208.

²Дана величина не враховує внесок групи "інші (холдинги тощо)" через їх невелику кількість і значущість у виробництві за даним профілем машинобудування.

³Врахована участь у виробництві товарів ВІП неакціонерних підприємств.

власності на фінансовий капітал підприємств; укрупнене об'єднання фінансових капіталів підприємств; обмеження економічного ризику для окремих акціонерів підприємств; поєднання різних економічних можливостей акціонерів підприємств; жорстке відокремлення фінансових капіталів підприємств й їх акціонерів; обмеження можливостей вилучення фінансових капіталів акціонерами підприємств; вільне передавання фінансових капіталів акціонерами підприємств.

По-п'яте, виділення переваг використання корпорацій у ВВП. Основними перевагами використання корпорацій у ВВП автор пропонує вважати: можливість концентрації достатньої кількості відповідної якості виробничо-господарських ресурсів, зокрема фінансових, кадрових, що необхідні для закріплення прогресивного економічного зростання, збільшення інвестицій у науково-технічний розвиток підприємств; можливість встановлення логічної і чіткої взаємодії фінансових, промислових та інтелектуальних виробничо-господарських ресурсів підприємств; можливість формування результативних механізмів самофінансування, нарощення інноваційно-інвестиційних виробничо-господарських ресурсів для забезпечення безперервних високоефективних виробництв на підприємствах; можливість постійного підвищення соціально-економічної стабільності акціонерів; можливість покращення кредитного обслуговування структурних одиниць, які входять до складу підприємств; можливість здобуття додаткових стратегічних пріоритетів в реалізації науково-технічних розробок підприємствами; можливість створення функціонально результативних технологічних схем забезпечення економічного виробництва, результативного стратегічного й тактичного управління фінансовим ресурсом виробничо-господарської діяльності підприємств тощо.

По-шосте, виділення недоліків використання корпорацій у ВВП. Основними недоліками використання корпорацій у ВВП автор пропонує вважати: зловживання капіталами підприємств, тенденції до відокремлення фінансових капіталів від контролю на підприємствах; дефіцит фінансових капіталів для забезпечення задоволення різних цілей виробничо-господарської діяльності підприємств; бюрократія, великі фінансові видатки при формації підприємств; недосконалість економічного механізму у підприємств; атрофія механізмів цінотворення на підприємствах; відсутність ринково адекватних механізмів мотивування кадрів, особливо щодо здійснення економії виробничо-господарських ресурсів, у т.ч. й фінансових на підприємствах; недостатня гнучкість організаційних структур, фактична відсутність науково-освітньої підготовки фахових керівників з питань фінансового аспекту виробничо-господарської діяльності та в цілому для підприємств; багаторівневість механізму прийняття управлінських рішень фаховими керівниками за питаннями, зокрема фінансового аспекту виробничо-господарської діяльності підприємств; відсутність фінансового аспекту та корпоративної

політики загалом у підприємств тощо.

Результати розкриття сутності корпоративного сектору в машинобудуванні, терміна "корпорація ВВП", характерних основних ознак "золотої диференційної десятки", головних переваг і недоліків їх використання дозволяють провести автору інформаційно-роз'яснювальне обумовлення теми роботи. Фінансово-економічну суть управління корпораціями ВВП можна пояснити через основу природи їх зародження і розвитку. Основа природи зародження і розвитку корпорацій ВВП має фінансовий характер. Це концентрація й централізація в першу чергу фінансового капіталу у всіх його формах. Так, за ринкових відносин у державі відбувається розширене економічне відтворення фінансових капіталів шляхом їх накопичення індивідуальними представниками суспільства. При цьому висунемо наступну гіпотезу. У державі з ринковими відносинами, що забезпечують вільну конкуренцію, будь-якого індивідуального представника суспільства, носія окремого фінансового капіталу будемо вважати акціонером корпорації ВВП. Це дозволить індивідуальному представнику суспільства, носію окремого фінансового капіталу, перетворити його частину у функціонуючий. Актуальність і змістовність такого виду операції для індивідуального представника суспільства зумовлена фактом. Беручи фінансову участь у статутному фонді, індивідуальний представник суспільства, ймовірно, зможе повноцінно задовольнити потреби за рахунок участі у результатах виробничо-господарської діяльності корпорації ВВП. Розмір частини фінансового капіталу індивідуального представника суспільства, що буде перетворена у долю статутного фонду корпорації ВВП, детермінуватиметься наступним чином. Він є необхідною частиною, яка, на думку індивідуального представника суспільства, буде достатньою для забезпечення повноцінного задоволення потреб за рахунок участі у результатах виробничо-господарської діяльності корпорації ВВП. Крім того, за умови результативної виробничо-господарської діяльності корпорації ВВП перетворення індивідуального представника суспільства у акціонера дозволить одержувати систематичний приріст частини його фінансового капіталу, що вкладена у підприємство. Отже, систематично зростатиме й загальна величина фінансового капіталу індивідуального представника суспільства на величину доходу від відсотків за участь у статутному фонді корпорації ВВП. Останні він зможе використати на максимізацію рівня задоволення потреб, делімітацію крайньої межі накопичення фінансового капіталу, її систематичного розширення тощо. Одержувана величина доходу від відсотків за участь у статутному фонді корпорації ВВП буде постійним стимулятором мотиву її продовження, нарощення фінансової величини.

Великі фінансові капітали, що акумульовані за рахунок участі індивідуальних представників суспільства у статутних фондах корпорацій ВВП, постійно конкурують на засадах ринкових відносин. Тобто індивідуальні

представники суспільства мають чіткі виробничо-соціальні інтереси щодо розподілу всіх наявних фінансових капіталів, що існують на верстатострументальних сегментах ринків машинобудування держави. Цей фактор є однією з причин монополізації корпораціями верстатострументальних сегментів ринків машинобудування держави. Результатом фахового керівництва фінансовими капіталами адекватно до вимог блоку стратегічного управління корпораціями ВВП є формування підприємств вищого управлінського порядку. Внесок у прискорення їх якісного розвитку безпосередньо вносить й конкурентне корпоративне середовище виробничо-господарської діяльності підприємств. Отже, акумулювання фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВВП через корпорацію-посередника є найбільш вдалим варіантом еволюціонування шляху концентрації виробництва підприємствами. Централізація фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВВП через корпорацію є революційним шляхом концентрації виробництва підприємствами. Інакше це можна пояснити так. Через використання обумовленого автором способу управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, які сформовані за рахунок індивідуальних представників суспільства, відбувається їх об'єднання у гіпердинамічний акціонерно-промисловий капітал. В результаті він буде скерований на розвиток корпорації ВВП. Продукти функціонування й розвитку корпорацій ВВП забезпечать реанімацію, зокрема фінансову, інших сфер машинобудування, видів економічної діяльності, що технічно залежать від нього, суспільства держави загалом, і навпаки. Саме таким є процес концентрації й централізації в першу чергу фінансового капіталу у всіх його формах на підприємствах, це фінансова основа природа зародження і розвитку корпорацій ВВП. При цьому корпорацію ВВП варто вважати посередником в цьому процесі. Тобто необхідно здійснювати фахове керування фінансовими капіталами індивідуальних представників суспільства, що об'єднані у укрупнені статутні фонди корпорацій ВВП, до вимог блоку стратегічного управління підприємствами. Останні продиктовані виробничо-соціальними інтересами корпорації ВВП, які сформовані на ґрунті результатів інтеграції тотожних потреб індивідуальних представників суспільства, тощо. Обумовлене авторами в даному абзаці й визначає загальну фінансово-економічну суть управління корпораціями ВВП.

У більшості випадків основною причиною формування корпорацій ВВП автор пропонує вважати виключно фінансову. Підтвердити правильність пропозиції автор може через основні факти. Перший, корпорації ВВП формуються з метою досягнення достатнього розміру коштів для автосування виробничо-господарської діяльності підприємств. Другий — однією з вимог блоку стратегічного управління корпораціями ВВП є отри-

мання переваг у конкуренції на засадах ринкових відносин, відтак підвищення рівня прибутковості та рентабельності тощо. Третій у 78% випадків світової практики [2, 6, 8, 13, 15—17] формування корпорацій ВВП відбувається наступним чином. Здебільшого через приєднання і злиття як основні способи управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, які сформовані за рахунок індивідуальних представників суспільства тощо. Взаємної інтеграції пропонувані авторами фактів генерує фінансову причину формування корпорацій ВВП. Отже, фінансова причина є однією з безпосередніх складових фундаменту формування корпорацій ВВП. Іншими словами, вона є одним з елементів, котрий доповнює і формує фактичну основу фінансово-економічної суті управління корпораціями ВВП.

Особливу увагу автор рекомендує звернути на проблему дефіциту фінансових капіталів для забезпечення задоволення різних цілей виробничо-господарської діяльності корпорацій ВВП, оскільки остання здійснює негативний вплив на їх функціонування й розвиток. Автор пропонує наступні основні заходи з подолання дефіциту фінансових капіталів для забезпечення задоволення різних цілей виробничо-господарської діяльності корпорацій ВВП, котрі доцільно використовувати у комплексі:

- повне переведення всіх об'єктів соціальної інфраструктури підприємств на самостійні баланси;

- повна реструктуризація наявної дебіторської і кредиторської заборгованостей підприємств;

- оптимізація тарифних ставок імпортного мита на товари першої необхідності (виробничого процесу) для підприємств, генерування яких відсутнє або надзвичайно низької якості у державі;

- урядова підтримка забезпечення необхідними фінансовими капіталами основних високо конкурентоспроможних підприємств (оптимізація умов кредитування й інвестування, страхування акціонерними комерційними банками, фондами, компаніями тощо);

- стимулювання активного формування і використання інновацій в управлінні виробничо-господарською діяльністю, зокрема її фінансовим аспектом на підприємствах;

- формування адекватної корпоративної політики за фінансовим та ін. аспектами, підасpekтами на підприємствах;

- удосконалення підсистеми оподаткування підприємств тощо.

Акумуляовані фінансові капітали внаслідок усунення проблеми дефіциту фінансових капіталів автор пропонує скерувати, наприклад, на: цілі забезпечення оптимальної капіталізації інвестування технологічної й економічної модернізації підприємств; покращення управління фінансовими ресурсами виробничо-господарської діяльності підприємств за ринкових відносин у державі тощо. Це дозволить систематично нарощувати прибутковість і дохідність корпорацій ВВП, повноцінно задовольнити виробничо-

соціальні інтереси акціонерів за рахунок результатів функціонування і розвитку останніх, розширити розміри їх статутних фондів та ін.

ВИСНОВКИ

Результати аналізу доробок [1—17] і власних пропозицій автора за темою роботи дозволяє зробити основні висновки:

- в державі проходить щорічне падіння об'ємів випуску товарів корпораціями ВВП. Обумовлене авторами є негативною тенденцією, яка загрожує фінансовій деструкції ВВП в машинобудуванні з відповідними наслідками для всіх ін. видів економічної діяльності держави. Вона зменшує роль і значення участі корпорацій у розвитку ВВП. Це у свою чергу веде до часткового не врахування, а інколи й повного нівелювання фінансово-економічної суті управління корпораціями в машинобудуванні, в т.ч. у ВВП. Останнє є суттєвою і актуальною проблемою для національних терен й потребує оперативного розв'язання;

- участь у корпораціях ВВП є елементом економічних відносин в державі;

- корпорація ВВП є різновидом форми фінансової організації функціонування і розвитку акціонерного підприємства верстатостроительного профілю в машинобудуванні держави, що характеризується: способом повної, всесторонньої управлінської інтеграції фінансових капіталів статутних фондів окремих акціонерних товариств, які сформовані за рахунок індивідуальних представників суспільства на території держави у нову юридичну особу — корпорації; обов'язково укрупненими статутними фондами, тобто фінансовими капіталами, що слугують основою створення, функціонування й розвитку корпорацій; чітким, повномірним завершенням відокремлення фінансових капіталів акціонерів від функцій менеджменту виробничо-господарською діяльністю корпорацій; обов'язковим наступним делегуванням акціонерами управлінських повноважень за функціями менеджменту виробничо-господарської діяльності корпорацій, у т.ч. й її фінансовим аспектом, представникам фахового керівництва;

- участь індивідуальних представників суспільства у статутних фондах корпорацій ВВП забезпечить систематичне зростання загальної величини фінансового капіталу;

- акумуляція фінансових капіталів індивідуальних представників суспільства у ВВП через корпорацію-посередника є найбільш вдалим варіантом еволюціонування на шляху концентрації виробництва підприємствами;

- фінансова причина є однією з безпосередніх складових фундаменту формування корпорацій ВВП;

- особливої уваги вимагає проблема дефіциту фінансових капіталів у корпорації ВВП. Її усунення дозволить систематично нарощувати прибутковість і дохідність корпорацій ВВП, повноцінно задовольнити виробничо-соціальні інтереси акціонерів за рахунок результатів функціонування і розвитку останніх, розширити розміри їх статутних фондів тощо.

Перспективи подальших досліджень повинні стосуватись, напри-

клад, розроблення механізмів для розв'язання проблеми дефіциту фінансових капіталів для забезпечення задоволення різних цілей виробничо-господарської діяльності корпорацій ВВП тощо.

Література:

1. Антонченко М. Стан верстатостроительної галузі в Україні // Економіка України. — № 5. — 2001. — С. 88.
2. Голанюк П.Р., Давидов П.Н. Экономико-управленческие основы развития предпринимательства сферы машиностроения РФ: Монография. — М.: И-во МГУ, 2002. — 255 с.
3. Гурченко О., Майстренко О. Виробничий потенціал машинобудування Миколаївської області: проблеми та перспективи його використання // Економіст. — 2006. — № 5. — С. 42.
4. Захарченко В. Структурні перетворення в машинобудуванні // Економіка України. — 2001. — № 9. — С. 30.
5. Золотарьов А. Організаційні аспекти розвитку машинобудування // Економіка України. — 2004. — № 12. — С. 37.
6. Кабанов Р.Э., Ануфьев А.А. Менеджмент корпорациями станкостроительного производства: Монография. — СПб.: Звезда, 2002. — 500 с.
7. Козик В.В. Удосконалення механізму розвитку вітчизняного машинобудування // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. — 2005. — № 5/47. — С. 180—184.
8. Колосов В.А. Менеджмент предприятий машиностроения: Монография. — М.: И-во МГУ, 2001. — 250 с.
9. Кузьмін О.Е., Мороз А.С., Подольчак Н.Ю., Шуляр Р.В. Трансформація підприємств: економічна оцінка: Монография. — Львів: В-во НУ "Львівська політехніка", 2005. — 336 с.
10. Макаренко І.О. Механізми фінансової стабілізації машинобудівного підприємства в ринкових умовах // Актуальні проблеми економіки. — 2006. — № 1. — С. 31—37.
11. Макаренко М.В. Фактори позитивного впливу на ефективне функціонування підприємств машинобудівного комплексу України // Актуальні проблеми економіки. — 2004. — № 3. — С. 108—118.
12. Романенко В.А. Регіональні ринки продукції машинобудування для ремонтно-експлуатаційних потреб: Монография. — К.: РВПС НАНУ, 2001. — 331 с.
13. Станьков В.А., Вовк П.Н. Экономические аспекты становления и развития машиностроения России: Монография. — М.: И-во МГУ, 1996. — 359 с.
14. Статистичні щорічники України за 2001—2007 рр. // www.ukrstat.gov.ua
15. World Journal of Economy and Controlling. The Main Annual Reports. — 2007. — № 10. — 400 p. — P. 122—325.
16. World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2006. — № 7. — 385 p. — P. 226—246.
17. World Journal of Economy and Controlling. The main Annual Reports. — 2005. — № 5. — 380 p. — P. 167—189.

Стаття надійшла до редакції 19 грудня 2008 р.